



## sofflocksdeologin

Målet för socialdemokratin i regeringens ställning bör vara att ta det första steget mot sextimmarsdag för alla under 1980-talet, framhåller man.

Jojo!

Så låter det från ett parti som hävdar att vi måste jobba oss ur den samhällsekonomiska krisen. Hur mycket djupare skulle den inte ha varit i dag om vi utöver annat överflöd också haft sextimmarsdag?

Sextimmarsdag för småbarnsföräldrar är en sak för sig. Men kravet på sextimmarsdag för alla vittnar om en i grundläggande negativ syn på arbetet som sådant. Som om jobbet bara skulle vara en födkrok, ett nödvändigt ont som det gäller att komma undan så snabbt och lindrigt som möjligt. Som om det bara är på fritiden som människan kan ha en meningsfull tillvaro. Som om inte arbetet ofta ger utövaren mycket om han är villig att bjuda lite på sig själv. Inte bara utföra sysslorna för att där till man nödd och tvungen utan för att samman man sitt engagemang på en uppgiven dag man många gånger igen det med råge.

Visst är det motiverat att vi under det senaste sekel successivt sänkt arbetstiden. Men någonstans bör vi sätta gränsen. Även i arbetstidens område finns rimligtvis Laffer-kurva, som säger att fortsatt kortning för eller senare inte längre gynnar den enskildes välbefinnande utan får rakt motsatt effekt.

Sextimmarsdagen framstår som en manande lyx, framför allt i globalt perspektiv. Den skulle också stå folkhushåll dyrt. Hur mycket mindre kan vi då utnyttja investeringarna i byggnader

maskiner för att inte tala om de anställdas utbildning? Hur mycket effektivare och duktigare måste vi inte bli om vi skall kunna hävda oss i den allt hårdare internationella konkurrensen när vi samtidigt jobbar minst av alla?

I vissa kretsar anses det inte fint att jobba hårt. Där är snobberiets attribut motsatta. Där betraktas arbetsglädje som reaktionärt känslorjunk. Där är arbetets enda uppgift att spotta fram förmåner och ledighetsskäl i en aldrig sinande ström. Där tas minsta krämpa till intäkt för sjukfrånvaro.

Nu menar anhängarna av sextimmarsdagen att fortsatt arbetstidsförkortning ger ökad tid för den enskilde till berikande aktiviteter. De hänvisar till kulturkonsumtion samt facklig och politisk verksamhet – där man ju kan få ”kaffe med socialism”, som Arbetet (s) nyligen uttryckte det. Vi skulle alltså bli ett folk av sammanträdesatleter. Men aldrig har möjligheterna till sådana förlustelser varit större än i dag. Likafullt är det inte många som springer på möten på kvällarna. De sitter i stället nedsjunkna framför TV:n. Det är där de tillbringar så långt ifrån obetydliga fritid. Och det skulle de nog göra i ännu högre grad om arbetstiden krymptes ytterligare.

Vad som kommer att bli än mera mar-

kant den dag sextimmarsdagen förverkligas är skillnaden mellan två arbetstagar-kategorier.

Där skulle finnas de som jobbar sina sex timmar under fem veckodagar. De ägnar inte många tankar åt sitt arbete däremellan – i den mån det inte råkar aktualiseras i något TV-program. Och där kommer att finnas den grupp som vill ta ett större ansvar, som betraktar sina arbetsuppgifter med åtminstone något mått av idealitet. Och som därför jobbar i stort sett så länge det behövs, oavsett om arbetstiden är ute eller inte. Det är de som genom sina tidskrävande insatser mer än andra möjliggör kortare arbetstid för de övriga – om det nu över huvud taget är genomförbart.

Det finns en grupp som verkligen kan se framtiden an med tillförsikt om sextimmarsdagen införs. Det är sofflocksproducenterna. Där kan vi vänta en högkonjunktur av sällan skådat slag. Möbelindustrins alla problem skulle vara borta med vinden, och kruxet blev väl bara att de anställda måste öka sin arbetstid med flera timmar per dygn.

Men de kan ju säga med Hjalmar Gullberg:

På släktets färd krävs offer. Vi blev valda. Framtidens hjul går över söndermalda.

*Matti Häggström*